Austmarkingen

Organ for Austmarka Utvikling

3/2007

Litt sur vind, men med sol som varmet godt, ble oppslutningen om årets 17. mai-tog rekordstort. Her gjør første klasse seg klar til avmarsj, først til Austbo hvor det var taler og underholdning, og så til leker ved skolen – med is og pølser til premie.

Innholdsfortegnelse

Barnas 17. mai

Siste året i barnehagen – til høsten venter skolen side 3

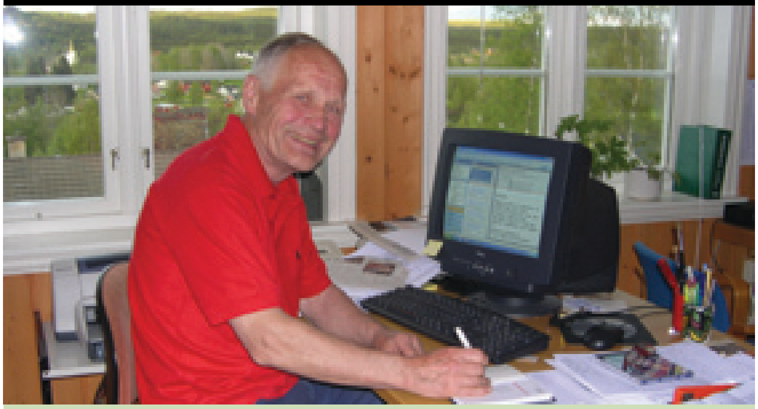

1. mai på Austmarka

Prest Lars Einar Flø holdt sin siste gudstjeneste på Austmarka 1. mai og skal nå over til jobb på Gardemoen. Les mer på side 10

Leder

Nå går det raskt mot sommer. Nedbøren siste uke har virkelig satt fart på det grønne, gresklipperne for lengst startet opp og mopedene prøvekjørt. Uken før 17. mai kom også de første kanoturistene forbi, med 6 turister fra Tyskland. Vi får håpe at det kalde været ikke skremmer dem bort.

Turisme og hva vi kan gjøre for å trekke folk til Austmarka var også temaet som Austmarka Utvikling (AU) inviterte til på Arstun den 10. mai. Og her har AU gjort en kjempejobb for å legge tingene til rette. En lekker turistbrosjyre er trykket opp, informasjonstavler er under arbeid, hjemmesiden får en ansiktsløfting og en informasjonstelefon vil være operativ i løpet av sommeren. Videre vil alle hytteeierne i distriktet, og de er det ikke mindre enn 266 av, bli invitert til et nærmere samarbeide med bygdas befolkning. Det vil være underlig om ikke dette vil gi noen ringvirkninger.

17.mai hadde bygda besøk av en skoleelev, Mary Grace fra Uganda. Hun er for tiden utvekslingselev ved Øverbyen videregående skole, men ønsker å utdanne seg til ingeniør, arbeide en stund i Norge, for så å reise hjem og bygge opp sitt eget land. Virkelig et imponerende mål for ei ung jente. Når vi så hører at det er 60-70 elever på et lite klasserom, skolen tar hele dagen, og elevene må i tillegg jobbe for å klare å betale skole, bøker og skoleuniform, ja da skjønner man hvor ulikt godene er fordelt på jorda.

Velstanden i Norge er nok heller ikke bare av det gode. Et synlig utslag av velstanden er det nok også at det er så få som vil stille opp når det skal velges tillitsverv i lag og foreninger. Folk vil kjøpe seg fri fra forpliktelsene, heller betale for tilbudene enn å være med å skape dem. Vi får håpe dette er et kortvarig fenomen i tiden, for samarbeide og lagånd kan ikke kjøpes for penger.

Ha en riktig god sommer!

Bjørn Dybing

Puter til kirken

Resten av pengene etter at Normisjon solgte Holmen Bedehus, til sammen kr. 20 000,-, er nå brukt til benkeputer i kirken. Tidligere har Normisjon gitt 40 puter, slik at nå ligger det i alt 76 puter på kirkebenkene.

AUSTMARKARUNDEN

Grøtfest

Austmarka pensjonistforening har grøtfest 8. juni kl. 18.00 på Samfunnshuset

70 års jubileum

Skullerud skole feirer 70 års jubileum og holder åpen dag lørdag 9. juni

Finnskogtur

Tussevangen vel arrangerer Finnskogtur 9. juni.

St. Hans fest

Brødbøl Vel arrangerer St.Hans-fest på Brødbølskolen lørdag 23. juni. Ta med grillmat. Grillen holdes varm fra kl. 19.00 og det blir levende musikk fra kl. 20.00

Friluftsgudstjeneste

Friluftsgudstjeneste på Kvåho søndag 24. juni kl. 12.00

Trekkspilltreff

Trekkspilltreffen i Bergkollen 29.–30. juni

Marken

Historielagets Marken holdes på Tunet lørdag 11. august.

Røykbadstua er varm

Lørdag 25. august kl. 14.00 blir det atter varmt i røykbadstua. Historielaget vil deretter fyre opp siste lørdag i hver måned utover høsten. Benytt anledningen til å oppleve et varmt og sosialt miljø.

Styrkeprøven

Husk påmelding til Styrkeprøven innen fredag 24. august. Selve Styrkeprøven med løp, padling og sykling foregår søndag 9. september fra kl. 10.30. Start og innkomst ved tunet til Historielaget. Det planlegges også aktiviteter for de yngre. Løypeoversikt og program kan fås ved henvendelse til Egil Solbergseter, tlf. 90 67 85 30 etter kl. 17.00

Hjemmeside

Husk vår hjemmeside www.austmarka.no for siste nytt. For utlegging av nyheter og arrangementer på nettet, kontakt Remi Olsen på e-post ro@forskningsradet.no

Barnas 17. mai

Det ble et riktig langt og muntert tog rundt hele Austbo

For barnehagen er det dagen før dagen som er den store. Da møter barna opp til tog, festmåltid og mye moro. I barnehagen på Austbo er det nå 51 barn, så det blir et godt synlig tog når de kommer trillende og marsjerende, alle med norske flagg og muntre hipp hurra rop.

Etter utdeling av rosa russeluer til alle som skal begynne på skolen til høsten, var det oppstilling til tog med de aller minste først i trillevogner, og med de eldste helt til slutt.

Marsjen gikk rundt Austbo, med stopp både foran sjukehjemmet og ved matsalen. Her sang de både fedrelandssangen, "Jeg gikk en tur på stien" og "Vi har ei gammal tante " til stor glede for de eldre.

Etter retur til barnehagen fikk rosarussen oppgaver som kvalifiserte til knuter og ting til å henge på snoren til russelua. Etterpå gikk det stolte småruss omkring med både seimenn, binders og knuter i lua. Med pølser, brus og leker ble dette en riktig festdag for de minste. Bedre kan det ikke bli i barnehagen.

Toget gjøres klar til avmarsj

Hedda løp som en vind 4 ganger rundt plassen og kvalifiserte til seigmann i russelua.

Barna underholdt med fin sang for de eldre på Austbo.

Trekkspilltreffen – nå i juni

I år er dette arrangementet flyttet fra juli til siste helgen i juni. Dette er for å unngå at det kommer midt i ferien når mange i bygda er bortreist. Idrettslaget er nemlig helt avhengig av at austmarkingene er med og hjelper til både før, under og etter trekkspilltreffen. Dette arrangementet er den største inntektskilden til idrettslaget og derfor viktig for driften av dette. Så møt opp til dugnad eller støtt idrettslaget ved å møte opp i Bergkollen 29. og 30. juni til underholdning, motti og flesk.

Frivillig innsats

Austmarka har en gjeng positive og arbeidsvillige ildsjeler i Frivillighetssentralen hvor de gjør en viktig innsats for bygda. De som trenger en håndstrekning, følge til lege, tannlege, frisør eller liknende eller ønsker litt hjelp i hagen nå i hagesesongen, kan ta kontakt med Aud Dybing, telefon 628 25 693, så formidler hun kontakten videre.

17. mai – med stor oppslutning

Tidenes lengste 17. mai tog på Austmarka

Mary Grace fra Uganda gjorde et sympatisk og sterkt inntrykk. Her selger hun hjemmelagede smykker for å finansiere videre skolegang. Til høsten drar Hedda på gjenvisitt til Uganda.

Dagen begynte med flaggheising og bekransning av bautaen ved Sunddammen, stedet hvor kurer Rolf Sannes fra Larvik ble skutt under et fluktforsøk i november 1944. Klokka 10 var det så gudstjeneste i kirken ved May Helen Aspen. Elevene fra 8. klasse dannet flaggborg og deltok i prosesjonen under åpningen. – Vi som har i overflod må dele vår rikdom med andre på jorden, sa Aspen, og vi må kreve mer av oss selv og være andre folk til hjelp både ute og hjemme. Kjersti Palm Reitan sang stemningsfult og fint ”What a wonderful world” og fikk fortjent applaus.

Thomas Stenbråten bar skolens fane

Det var taler og underholdning foran sjukehjemmet

Austmarka Bygdekorps spiller opp

Til toner fra bygdekorpset samlet skoleelevene, unge og eldre folk seg bak sine faner – og du verden for et langt tog det ble i år. Med fint vær, men litt kald vind var det godt å bevege seg mot Mølla, opp Holmenveien og ned til Austbo. Her var det gjort i stand scene utenfor sjukehjemmet i år og vi fikk underholdning både av barna i barnehagen og de litt eldre skoleelevene.

Et både tankevekkende og interessant innslag var møtet med Mary Grace fra Uganda. Hun er utvekslingsstudent og går for tiden på Øverbyen videregående skole og bor hos klassevenninden Hedda Skarnes her på Austmarka. Med Ann Kristin Skarnes som tolk fikk vi et godt inntrykk av hvorledes skolebarn i Uganda har det. Hun fortalte at de var opp til 80 elever i klassen, i et normalt norskt klasserom. 12 timers skolegang var ikke uvanlig og til gjengjeld måtte barna selv tjene penger til skolen, bøker og skoleuniform. Mange

Hans Amund, Majken, Kathrine og William fra 2. klasse var blant de mange som underhold ved Austbo

familier hadde ikke råd til å sende mer enn ett barn på skolen, de andre måtte ut og tjene penger. Hun kom også inn på problemet med HIV og AIDS i Afrika; alle familiene hvor moren døde mens barna var små, og hvorledes disse ofte ble satt til hardt arbeide når faren stiftet ny familie. Mary måtte også skaffe penger ved siden av skolearbeidet og hun arbeidet med smykker som hun solgte. Hennes drøm nå var å utdanne seg til ingeniør, arbeide i Norge en periode og så reise hjem til Uganda og lære bort alt det hun hadde lært.

På skolegården var det is, brus og pølser, men for de voksne smakte nok en god varm kaffe best i den kalde vinden. Ellers var det utlodding, smykkesalg ved Mary Grace, og en rekke leker for store og små. Uten tvil en vellykket dag både for 17. mai komiteen ved skolen og alle de frammøtte.

10 gode år i Graslia!

Etter ti års drift er det Liv og Øivinds tur til å motta blomster. Laila Rønning som overtar gartneriet til høsten, gratulerer her med 10-års jubileet og overrekker Øivind blomster.

16 mai 1997 åpnet Liv og Øivind Lund gartneriet i Graslia. Øivind husker ennå den første kunden som kom, det var Jenny Melgård som ble kjørt opp i drosjen til Bjørn Olsen. Hun fikk forært en stor Pelargonia som velkomstpresang.

Hva var grunnen til at dere slo dere ned her på Austmarka?
Det var i grunnen ganske tilfeldig. Sønnen vår Halvor overtok gartneriet vi hadde på Eidsvoll etter at vi hadde drevet det i rundt 30 år, forteller Øivind. Det var for 15 år siden, og vi fant etter hvert ut at vi ville ha det litt mindre travelt. Vi likte huset her og tenkte å rive det gamle gartneriet, men fant ut at vi kunne jo drive litt i det små for å bli bedre kjent med folk i bygda. Så bare vokste det, salget økte, og vi måtte få opp et drivhus til, selv om helsa tilsa at vi burde legge oss på et lavere nivå.

Det har vært mange gartnere i slekta til Øivind. Han forteller at gartneriet på Eidsvoll ble startet i 1906 av onkelen hans, men etter noen år dro onkelen til Amerika og en yngre onkel overtok. I 1918 dro også denne til Amerika, så far til Øivind drev det videre til 1968 hvoretter Liv og Øivind overtok.

I dag er gartneriet i Graslia kjent i vide kretser. Her kommer kunder helt fra Ormøya og det er stadig folk her fra Oslo-, Fetsund-, Lørenskogområdet, sier Øivind, men flesteparten kommer fra Eidskog og Kongsvinger. De vet at her får de kvalitetsvarer.

Nå har Liv og Øivind gjort alvor av å trappe ned. I fjor ble gartneriet gjort om til et aksjeselskap, med tanke på overdragelse, og fra høsten av overtar Laila Rønning. Laila er utdannet blomsterdekoratør og har mange års erfaring fra bransjen, så det er ingen tvil om at dette vil gå bra.

– Gartneriet vil bli drevet som i dag, sier Laila, men jeg har satt som en forutsetning at Øivind bidrar med sin fagkunnskap og hjelper til. Vi vil også fortsette tradisjonen med å gjøre blomsterhandlingen til noe mer sosialt enn hva som ofte er tilfelle. Kundene skal føle seg velkomne her og kunne slå av en hyggelig prat over en kaffekopp med noe attåt.

For Øivind blir det fortsatt snekring av bord, krakker og skamler i vintermånedene, men nå håper han at det også skal bli tid til litt fisking. For fisking er en hobby det har blitt liten tid til å dyrke de siste årene.

Liv og Øyvind vil fortsatt bo i huset sitt i Graslia og mannen i den røde jakka vil sikkert bli å se både ved og inni drivhusene en lang stund ennå. Vi gratulerer med jubileet og ønsker Liv og Øivind lykke til med pensjonisttilværelsen.

Asfaltering

Et håp

som brast

Torsdag kveld, 11. mai, sto der plutselig en stor asfalt utleggsmaskin ved bygdetunet, et drømmesyn for Austmarkas bilister. Fredag morgen var også mannskap og lastebiler på plass. Spennende å reise på jobb, kanskje store forandringer skjer til i kveld.

På vei hjem, ved Aafloensvingen, tenkte jeg, kanskje ser jeg den sorte løper begynne allerede ved Solberg bru, men nei, ingenting å se, kanskje de har begynt i andre enden. Videre over humper og hull som hver dag gjør sitt for å ødelegge våre biler. Forbi Hagen, og der, på Skullerudmyra, 5-6 kvadratmeter ny-lagt asfalt i en avkjørsel. Kanskje de samtidig hadde gjort noe i Samvirkelag-krysset, slik at vi igjen kunne kjøre på høyre side av veien der, men nei. Kanskje var oppdragsgiver et annet etat, eller i hver fall et annet budsjett.

Samarbeid kan jo fort bli for billig. Moro så lenge det varte.

Hilsen bilist

Men noen ble glade! Det viste seg at barnehagen på Austbo hadde fått nytt asfaltdekke. Og ikke bare det, men etter drenering av området var det lagt ferdigplen og gjort skikkelig i stand til feiringen av 17. mai – eller 16. mai, som er den store dagen i barnehagen. Men kanskje kommer asfaltmaskinen tilbake en dag. Vi kan alltids håpe. (red.)

Anne-Lise Solbergseter sørget for at alle som hadde besøkt Dronningens utsikt fem ganger eller mer i løpet av 2006 fikk premie.

På Sæterberget

Austmarkas mest populære utfartssted er uten tvil Dronningens utsikt på Sæterberget. Ifølge gjesteboka som ligger fast der oppe, var det i fjor 605 personer som avla stedet i alt 1079 besøk. Det betyr at mange tar turen til topps flere ganger i året, ja enkelte flere ganger i uka.

På søndag 22. april fikk de ivrigste lønn for strevet. Da forgikk den årlige utdelingen av premier til alle som hadde besøkt toppen 5 ganger eller mer i løpet av fjoråret, og det var ikke få. I alt delte Anne-Lise Solbergseter ut 20 premier. Med 103 besøk ble Tor Solbergseter en suveren vinner, men det var flere som hadde vært på toppen rundt 50 ganger.

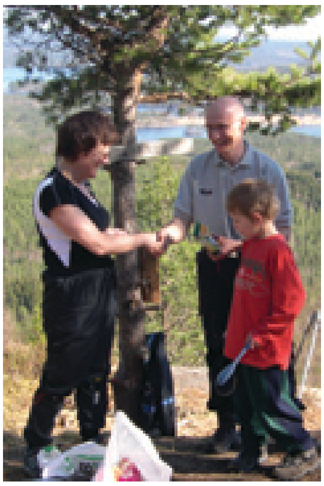
At stedet er blitt så populært skyldes ikke minst den innsatsen som familiene Solbergseter har nedlagt her, både med merking av stien opp dit og ikke minst oppsetting av den fine gapahuken på toppen. Bare å få materialene opp dit må ha vært et strev, for den gamle traktorveien fra Vangen er bare delvis farbar. Gapahuken kom på plass i fjor høst og er nå ferdig innredet med bord og sittekrakker. Her finnes også kart og en god kikkert ligger klar til bruk for alle.

I fjor var det en dobling av antall besøkende i forhold til året før. Og økningen ser ut til å fortsette. Fram til 1. april i år var det 106 besøkende, og bare på de neste 14 dagene kom det 169 til! Så her ligger det an til nye rekorder.

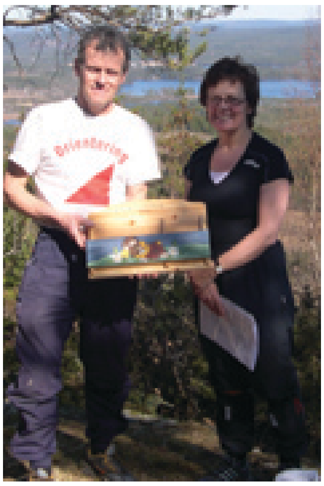
Det er flere stier som fører til topps, og ikke alle er like bratte. Da vi besøkte toppen kom det til og med en syklende helt opp. Riktig nok hadde han måttet gå av sykkelen et par ganger, men det gikk. Eldstemann til topps denne dagen var 85 år, så Dronningens utsikt er til for alle.

Heftet "Turer og kulturminner på Austmarka", som selges bl.a. hos Joker, beskriver flere ruter til toppen og også alternative rundturer på stinettet i området.

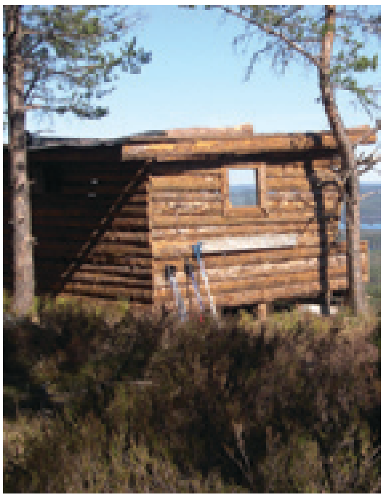
Ole Henrik Jacobsen hadde besøkt toppen 72 ganger, hvorav 6 ganger med sønnen Espen

Med 106 besøk var Tor Solbergseter en suveren vinner av førstepremien.

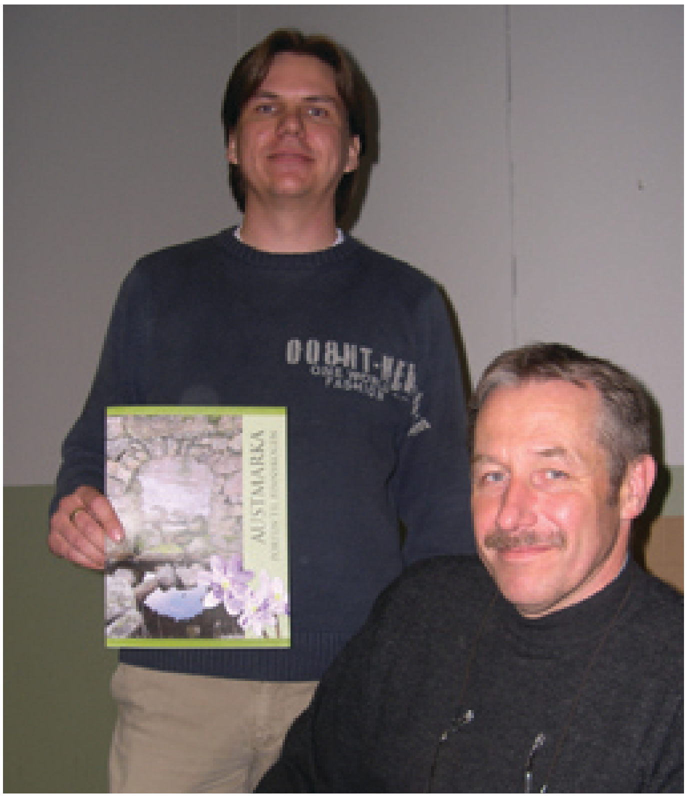

Fra gapahuken er det flott utsikt over Møkeren og langt inn i Sverige

Markedsføring av bygda

I begynnelsen av mai inviterte Austmarka Utvikling (AU) innbyggere og næringsdrivende i bygda til et møte med temaet "Markedsføring av muligheter på Austmarka". Møtet ble holdt på Arstun og samlet rundt 15 interesserte.

Leder av AU, Morten Skoglund, og Tore Sewerin Fagernes ledet møtet. Her presenterer de en helt fersk turistbrosjyre som skal fordeles på turoperatører, hytteeiere og alle interesserte.

Hensikten med møtet var å informere og utveksle synspunkter om hvorledes AU best kan tilrettelegge for å trekke turister til bygda. Mulighetene er store, men det kreves samarbeid og innsats hvis bygda skal hevde seg i konkurransen om turistene og deres lommebøker.

AUs leder, Morten Skoglund, sammen med styremedlem Tore Sewerin Fagernes, ønsket velkommen og kunne presentere en rykende fersk turistbrosjyre, utarbeidet av Trude Øverby og Gunnar Lukerstuen. Brosjyren er tospråklig, trykt i 3000 eksemplarer og vil bli fordelt til turoperatører, turistkontorer, hytteeiere med flere. Under tittelen "Austmarka – porten til Finnskogen" gir den et godt bilde av mulighetene for naturopplevelser, aktiviteter og hvilke servicefunksjoner bygda kan tilby.

Det er ikke mindre enn 266 hytteeiere i bygda vår og disse representerer både en ressurs og en kundegruppe som vi må få større kontakt med, sa Fagernes. Som en begynnelse vil de få tilsendt turistbrosjyren og våre "Gule sider". De vil også bli invitert til historielagets marken i august for å knytte nærmere kontakt med bygda og Austmarka Utvikling sin stand der.

Informasjonstavler som skal settes opp ved innfartsveiene til bygda er nå under bygging og vil bli satt opp ved Masterudkrysset, ved Samvirkelaget og ved Brødbøl. Tavlene vil inneholde kart og veiledning om overnattingsteder, kanoleie, butikk, badeplasser etc.

Både i turistbrosjyren og på informasjonstavlene er det oppgitt et telefonnummer turistene kan ringe for å få nærmere opplysninger om valgt tema. Hvor mange valgmuligheter som skal legges inn er ikke helt bestemt, men systemet kan utvides etter behov.

Morten Skoglund har arbeidet en tid med vår hjemmeside, www.austmarka.no, og presenterte en del av de nye mulighetene han har lagt inn. Hensikten er å gjøre den mer dynamisk, levende og lettere å finne fram i. Nå vil alle lag og foreninger på Austmarka få tilbud om å ha sin egen informasjonsside, som de selv kan redigere og oppdatere etter behov.

Tore Sewerin kom inn på andre viktige ting som AU arbeider med. Blant annet er mobildekningen i området vårt nå kartlagt, noe som har ført til en søknad om utbygging av tårnet på Sikåberget. Dette vil gi en drastisk forbedring av mobildekningen på Varaldskogen og nordover mot Dragonmoen. Utbyggingen vil koste kr. 400.000,- og AU venter svar i løpet av juni.

Et sterkt ønske som kom fram på møtet, var å få til et felles fiskekort for området. I dag selges det separate fiskekort for Ramtjenna, for Stupholtjennet og for vannene som Kongsvinger jeger- og fiskeforening disponerer på Varaldskogen. For Austmarkavassdraget, fra Varalden til Utgardsjøen, har grunneierne og utmarkslagene foreløpig ikke klart å få til noe samarbeide som har resultert i fiskekort. For en turist blir dette for komplisert – han ønsker ett kort som gjelder for hele område. Her er noe å ta fatt i!

Møtet ga for øvrig en meget god dialog og mange forslag om hva som kan tilrettelegges for å trekke turister hit. Mulighetene ligger der, med samarbeide kan vi komme langt.

Turer og kulturminner på Austmarka

Alle de første 150 heftene er for lengst solgt, men et nytt opplag på 100 er nå ferdig trykket og klart for salg. Heftet selges sammen med kart over de aktuelle områdene og gir en god beskrivelse av hvordan du skal finne fram til kulturminnene i terrenget. Videre er GPS-koordinatene til de fleste stedene oppgitt, så her er også muligheter til selv å orientere seg fram utenfor stinettet. Heftene vil bli lagt ut hos Joker samt være til salgs på Historielagets Marken i august, men heftet sendes også i posten ved henvendelse til redaktøren, Bjørn Dybing, tlf. 628 25 693. Prisen er kr. 100,- inkl. kart.

Min hobby:

Storfiskeren fra Abrahamstorpet

Storfiskeren sitter klar på trappa med en Ambassadør 2500C og kastedupp og venter bare på at det skal bli tid for en tur til fiskeplassen.

Kjell Eriksen er født og oppvokst på Abrahamstorpet inne på Varaldskogen. Med Store Emten bare et steinkast unna var det kanskje ikke så rart at Kjell tidlig fikk prøve seg som fisker.

– Jeg husker godt mitt første fiskesnøre, sier Kjell. Det fikk jeg som femåring av bestefar og det var flettet av hestetagl. Som fiskestang brukte vi helst en rognepauk på 3-4 meters lengde eller en rettvokst selje. Når de ikke var i bruk, stakk vi dem opp på veggen, i meddraget mellom laftet, så de holdt seg rette.

Som 8-9 åring gikk Kjell ofte de 6 kilometrene til Johansen på Øyermoen når det skulle handles varer til hjemmet – og her var det også fiskesaker å få kjøpt. Snøret på den tida kostet 4 øre meteren, minnes Kjell, og han skulle gjerne hatt noen meter. Johansen ordnet det greit, når han først var gått så langt syntes han gutten fortjente et snøre, og fordelte kostnadene på de andre varene. Butikken på Øyermoen solgte også fiskekroker til 1 krone for hundre, og bambusstenger i lengder på 5-6 meter, uten skjøt, men det var bare voksne karer som hadde råd til sånt.

I Emten var det bare abbor og gjedde. Gjedda ble tatt på saks om våren, men det hendte at gjedda var så stor og sterk at den vrei seg løs fra saksa. Men far min visste råd, sier Kjell, og viste meg hvorledes vi skulle lage en såkalt støkrok. Dette var en dobbelt krok som vi bøyde til av en sykkeleike. Vi brukte abbor som agn og tredde kroken inn under ryggfinna på abboren og framover mot hodet. Snøret med agnet ble festet til en solid staur godt satt fast på skrå ned i bunnen på et par meters dyp. Snøret gikk så fra stauren ned til en bjørkeklyp der snøret var surret rundt i et par meters lengde. Når gjedda beit på, så dro den ut disse par metrene før snøret rykket til og kroken satt fast i kjeven på den. Da var det uråd å komme løs.

Som voksen har Kjell og kona Grete hatt mange fine fisketurer sammen. Særlig minnes han turene i Femundsmarka som startet i 1984 og hvor de tilbrakte en uke med å fiske fire år på rad.

– Da tok vi båt fra Elgå til Haugen gård og gikk derfra over Falkfangerhøgda til Grøtådalen. Det var mye oppakking for vi hadde med oss telt, soveposer, kokeutstyr og mat, så det var tungt å bære. Stort bedre ble det ikke et år da vi kom over myrer fullpakket med modne molter. Da ble det straks 10 kg ekstra å bære på.

I 1991 var vi på fisketur i Trøndelag, nesten helt oppe ved Grong til Sjøsjøen. Her fikk vi lov av grunneieren til å fiske ørret i et overbefolket vann, så det var ingen riktig storfisk der. Vi to tok 123 ørreter på en dag, så det var litt av en jobb å få dem rensket og saltet inntil vi kom hjem og fikk dem i fryseren. Her brukte jeg ei av de første fluene jeg har bundet. Det var fjør fra vingene på en grønnfink som falken hadde slått. Vi fisket med 2 fluer samtidig på snøret, og det var stadig to på samtidig.

Hvor fisker du nå når du bor på Austmarka?

Om vinteren er det ørretfiske både i Ramtjerna og innpå Varaldskogen. Vanlig er jo å bruke magot, men jeg har tatt mange ørreter på rekeagn i vinter, riktig noen store rugger. Ja noen har til og med klart å røske hele pilkeredskapen fra meg! Det er mye grov ørret innpå skogen her. Fisk på 1,8 kg er ikke uvanlig og i Holmtjen-

net mener jeg det kan være ørreter på opp til 4–5 kg.

Året 2000 var det mye vann i sjøer og bekker og en del av settefisken til Kongsvinger Jeger- og Fiskeforening (KJFF) rømte. Det må være noen av disse jeg har fisket i beverdammen litt lenger syd, mener Kjell. Til sammen har han tatt opp 138 store ørreter her, den største godt over kiloen.

Men Kjell og Grete fisker også gjerne i Ramtjenna ved Masterud. Her settes Fagernes utmarkslag ut fisk, men det er også en naturlig ørretstamme nede i elva.

– Settefisken er noe spesiell, sier Kjell. Du kan gå hele dagen uten napp, så plutselig i løpet av en time eller så kan du hale opp mange store ørreter. Dette kommer nok av at ørreten er vant til automatisk fòring en viss tid på døgnet, og er spesielt sulten på den tiden. Men fòringstiden kan være forskjellig hos forskjellige oppdretterne, så en må lære seg disse tidene. Og det kan bare gjøres ved å være tilstede og prøve fiskelykken, helst døgnet rundt.

Som en kompensasjon for reguleringen av vassdraget, plikter Eidsiva å sette ut 2500 fisk i året i vassdraget vårt. Til å begynne med ble det satt ut i hovedvassdraget, men denne fisken var det nok bare gjedda som fikk gleden av. Nå er utsettingen her omkring konsentrert til Ramtjenna, Stupholttjennet, Svarttjennet, Abbortjennet, Holmtjennet og Lystjenna.

Men det finnes også en fast stamme av ørret i enkelte vassdrag og disse er avhengig av kalking. Kjell er mest bekymret for oljefilmen han av og til ser i viker og langs torvlandet som en blå hinne over vannet. Dette gjør at innsektene ikke får klekket og det blir dermed mindre mat til fisken. Det er nok den økte flytrafikken over området her vi kan takke for dette, mener Kjell.

Fiske gir både spenning og avkopling og ikke minst mange fine naturopplevelser. Dessuten er det en billig hobby, mener Kjell. Fiskekort for tjenna som KJFF disponerer på Varaldskogen koster 300 kroner året og det samme for Ramtjenna. Er man en storfisker slik som Kjell og Grete, har man alltid mat i huset. De fisker mer enn de kan spise og gleder også mange andre som de gir bort fisken til.

Her binder Kjell en Redtag. Først spinnes en rød ulltråd rundt kroken, så bygges kroppen opp med deler av en påfuglfjær i flere omganger. Til slutt tar han en liten fjær fra en pærlehøne og veiver rundt så fjæra spriker til alle kanter.

Lærer Vivi Ljoner Bottilsrud med de to hjelperne fra barnehagen: Lekk Thongthawat og Malin Biller. Foran fra v.: Ingrid Dahl, Nora Keiserås Larsen, Solveig Løvtjernet, Ada Lindberg Oswald, Martine Johnsrud og Emilie Åslie Sværen. I rekken bak: Anna Mikalsen, Maria Holtet, Hedda Solberg Ruud, Jens Erik Kisamoen Finbråten, Matthias Skoglund og Iselin Holtet. Ikke tilstede denne dagen var Marcus Eriksen, Ellen Øverby, Thea Strømstad og Mari Shu Kolbjørnsrud

Høstens førsteklassinger

Èn gang i måneden, siden januar, har barna som skal begynne på skolen til høsten møtt opp for å bli kjent med skolebygningen, klasserommene og lærerne. Siste gangen var i slutten av mai, og det var tydelig at her følte barna seg hjemme, og gledet seg til å begynne. Lærer, Vivi Ljøner Bottilsrud, hadde ingen vanskeligheter med å få barna til å konsentrere seg om oppgavene: Etter tur drev gruppene med flaske-bowling og måtte legge sammen og notere poeng etter hvert kast, andre brukte terningkast og tegning til å lære tallene, mens andre bygget med legoklosser eller spilte på datamaskinen. En variert og morsom dag på skolen før alvoret begynner til høsten.

Data skal læres tidlig. Solveig i full konsentrasjon

1.mai på Austmarka

Det spilles Internasjonalen ved bautaen

Nydelig vårvær med løvsprett var rammen om 1.mai-feiringen på Austmarka. For mange startet dagen med besøk på Pizza`n, hvor Torild og Per-Erik hadde pyntet og lagt til rette for en solid og hyggelig frokost. Etter oppussingen og utvidelse av lokalene, er Pizza`n blitt ennå finere både som møteplass og spisested. Spesielt vil nok røykerne vite å sette pris på det nye tilbygget, hvor de kan få seg en blås uten å måtte gå ut på trappa.

Klokka 12 ringte Morten inn til en spesiell konfirmant-gudstjeneste i kirken. Tema for dagen var solidaritet, og dagens tekst fra Ruts bok viser tydelig at fremmedfrykt og forskjellbehandling ikke er noe vi opplever bare i vår tid: "Hvordan kan du ta så vel imot og være så god mot meg – som er en fremmed, undret hun seg?" Teksten viser at mistenksomhet og fremmed-frykt også var utbredt før i verden. Presten, Lars Einar Flø, var meget klar i sin tale om hvorledes vi bør ta imot våre nye landsmenn og ikke la hudens pigmenter avgjøre hvorledes de skal behandles.

Austmarka Idrettslag

Bjørge Stensbøl holdt et interessant kåseri om ungdom og idrett – som langt flere burde ha hørt.

Det er en kjent sak at lag og foreninger på Austmarka sliter med å skaffe folk til tillitsverv. Slik også med Austmarka Idrettslag, som etter årsmøtet i vår manglet folk til flere sentrale verv. Det var derfor ingen annen utvei enn å videreføre valgkomiteens arbeid og håpe på at en ekstraordinær generalforsamling senere på våren kunne løse floken – for det har hendt før!

Idrettslaget satt ikke med hendene i fanget. Leder Mona Åslie Sværen inviterte tidligere toppidrettssjef Bjørge Stensbøl til å holde et motivasjonsmøte på Samfunnshuset i april. Opplegget var bra, Bjørges erfaringer fra Idrettsforbundet og hans jobb med å få Tromsø til olympiaby var meget interessant og fortjente langt større tilhørere enn hva tilfelle var.

Bjørge pekte bl.a. på hvor lett barn har for å falle ut av idrettsmiljøet i 12 års alderen hvis ikke foreldrene hjelper til med å holde interessen oppe. Han påpekte også hvor viktig det var å drive allsidig idrett og at foreldrene var en god rollemodell for barna når det gjaldt fysisk aktivitet.

Men hvorledes få flere til å ta ansvar og tillitsverv? Her finnes ikke noe entydig svar, så på den ekstraordinære generalforsamlingen var det igjen de gamle ildsjelene som måtte trå til for at det hele ikke skulle rakne.

Styret var enige om at den første oppgaven må være å etablere en effektiv valgkomite som kan starte arbeidet tidlig på høsten. Videre skal det lages arbeidsinstrukser for styre-medlemmene og hjelperne. Styret vil også arbeide for å finne ut hva som interesserer 12-14 åringer mest, slik at de ikke så lett dropper ut av miljøet ved denne alderen.

Et pyntet bord med herlige frokostretter ventet de besøkende på Pizza`n

Pasientene på sjukestua satte pris på den fine musikken

Med Austmarka Bygdekorps i spissen gikk toget til Kiær-saga.

Ragnhild Mathisen fra Brumunddal var dagens taler: –Vi kjemper for et samfunn der alle skal være med og hvor det ikke er lommeboka som bestemmer!

Han kom også inn på den økende vold mot kvinner og Martin Luther King, Nelson Mandela og Desmond Tutus kamp for de fargedes borgerrettigheter.

Dette var forøvrig Flø sin siste gudstjeneste her på Austmarka. Leder for menighetsrådet, Per Anders Holen, benyttet anledningen til å takke Flø for tiden her på Austmarka, overrekke blomster og ønske lykke til med den nye jobben på Gardermoen.

Etter gudstjenesten spilte Austmarka bygdekorps opp og ledet toget fram til bautaen ved Kiær-saga og videre til Austbo. Her spilte de både foran hovedinngangen og for pasientene på sjukehjemmet, og det var tydelig at de satte pris på musikken.

På Arstun var det fullt hus, der Kim Daniel Bryni og Gjermund Torp underholdt med sine toradere. Som dagens taler hadde Austmarka Arbeiderlag invitert politisk rådgiver i forsvarsdepartementet, Ragnhild Mathisen. Med basis i Ap og LO`s parole – alle skal med – gikk hun inn på regjeringens oppgave med å skape et godt samfunn for alle. Trygging av arbeidsplasser, muligheter for alle til å skape noe, lik rett til utdanning og faren for at vi skal få en ny klasseinndeling med innvandrere nederst på denne, var noen av de områdene hun berørte. Hun kom også inn på regjeringens meget ambisiøse klimapolitikk som nylig ble vedtatt på landsmøtet, kampen mot sult i verden og for fred i Midt-Østen. Vi er blitt utpekt som verdens beste land å bo i, men dette forplikter til å flytte vår solidaritetskamp her hjemme til også å gjelde utenfor landet, sa Ragnhild Mathisen til slutt.

Finnstigen merket!

Dette er en gammel ferdselsvei fra hjemmene ved Varalden og fram til Skullerud på Austmarka. Den starter ved Varalddammen, nøyaktig der veien deler seg og på sydsiden av en stor stein ved vegkanten. Stien går over Solbergvangen (Gammelvangen). Herfra er det delvis traktorvei videre ned på bilveien til Møkeråsen, litt nord for Liksteinen. Etter denne tar du av til høyre og følger traktorveien ned til Skullerud.

Nå har Kåre Støkker og Kjell Finbråten tatt seg en tur langs Finnstigen og gjort en foreløpig merking, slik at det skulle være enkelt å finne fram. Glem ikke å se etter de 2 store fangstgropene til venstre for stien, ned i en dal hvor det står en stor osp med avbrukket topp.

Turen står også beskrevet i heftet "Turer og kulturminner på Austmarka".

God tur!

Både hovedporten og de 2 mindre portene fikk enkle og vakre motiver

Smeden på Austmarka

Bygningen der Ingolf Støkker hadde sin smie står fremdeles, men tjener i dag bare som garasje. Men smeden Ingolf har satt varige spor etter seg i bygda. Kåre Støkker forteller at bestefaren drev mest med å sko hester, men han hadde en svigersønn i Oslo som var kunstnerisk anlagt. Da kirken skulle ha smijernsporter for en 55 – 60 år siden, kontaktet bestefaren svigersønnen og fikk han til å tegne en modell av portene i full målestokk. Kåre minnes ennå hvorledes bestefaren brettet ut tegningen og sammenliknet de smidde delene bit for bit med tegningen. Det var ingen gass- eller elektrisk sveising på den tiden, så bitene ble varmet opp til det sprutet små gnister fra dem og deretter banket sammen. Som vi ser ble det et solid og vakkert arbeide som Austmarkingene vil ha glede av i mange år ennå.
Kåre kan fortelle at det var svigersønnen i Oslo som også tegnet fanen til Austmarka Idrettslag. Denne familien har fremdeles en tilknytting til Austmarka, da de har hytte ved Hærsjøen.

PÅSKENØTTER LØSNING

Halve høner og halve egg

Slik var oppgaven:
Statistisk sentralbyrå opplyser at i gjennomsnitt verper halvannen høne ett og et halvt egg på ett og et halvt døgn. Dette er vel og bra, men vi lurer på hvor mange egg èn høne da vil verpe i løpet av en uke?

Mange har sikkert vanskelig å se for seg halve høner som verper halve egg, men vi er vel enige om at dobbelt så mange høner verper dobbelt så mange egg. Det vil si at 3 høner verper 3 egg, eller de verper ett egg hver, i løpet av ett og et halvt døgn. Når en høne således verper ett egg i løpet av ett og et halvt døgn, må vi finne ut hvor mange ett og et halvt døgn det er i løpet av en uke. 7 døgn delt på 1,5, eller for å gjøre hoderegningen enklere, 14 døgn delt på 3 gir 4 og 2/3 egg. Vi anbefaler imidlertid at det siste 2/3 egget puttes tilbake i høna og blir der i ytterlige et halvt døgn, slik at det kommer ut som et helt egg.

Anna Vangen har sendt inn riktig løsning og får et skrapelodd.

Effektiv soling

Slik var oppgaven:
Mange vil gjerne bli fort brune i påsken, og den mest effektive måten å gjøre dette på er å sole seg når solen står høyest på himmelen og altså rett i syd. Austmarka ligger omtrent på den 60. breddegrad og 10 grader øst for 0-meridianen som går gjennom Greenwich i London. Ved hvilket klokkeslett står da sola rett i sør her på Austmarka?
a) Lokal tid om vinteren?
b) Lokal tid når vi har sommertid?

Jorda dreier seg 360 grader i løpet av 24 timer, dvs 15 grader i timen eller 5 grader på 20 minutter. 15 grader øst for Greenwich er omtrent i Stockholm, slik at der står solen rett i sør klokka 12.00. Vi bruker samme tid som svenskene, men siden vi ligger på bare 10 grader øst for Greenwich må vi vente 20 minutter før sola står høyest her.
Svar på a) blir derfor kl. 12.20, og ved sommertid, når vi har skrudd fram klokka en time, 13.20
Det ble så bra med sol i Påsken at ingen brydde seg om å effektivisere solinga, så derfor heller intet skrapelodd.

Austmarkingen gis ut av Austmarka Utvikling og kommer ut 5-6 ganger i året. Abonnementsprisen er kr. 150,00 per år, levert i postkassen. Noen eksemplarer legges også ut for salg hos Joker til kr. 40,-. Alle henvendelser ang. abonnement, gaveabonnement og bladets innhold rettes til redaktøren: Bjørn Dybing, tlf. 628 25 693 eller e-post bjorn.dybing@east.no
Redaksjonen for dette nummer er avsluttet 22 mai.

Neste utgave kommer i begynnelsen av september.
GOD SOMMER!